

Nr 86.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar; given Stockholms slott den 23 februari 1940.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningsslagen m. fl. lagar.

Härigenom förordnas, att lagen den 20 oktober 1939 med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningsslagen m. fl. lagar, vilken gäller till och med den 31 mars 1940, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1941.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16
februari 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

Genom lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar har Konungen erhållit befogenhet att för vissa fall förordna om uppskov under högst sex månader med betalning i kontanter av ersättningsbelopp, som det åligger kronan att utgiva. Lagen gäller till och med den 31 mars 1940. Den ingår som ett led i den penningpolitiska beredskapslagstiftningen och har motiverats med önskemålet att förhindra en sådan plötslig ansvällning av köpkraften, som kan befaras få ogynnsamma återverkningar på prisutvecklingen.

Förordnande, som avses i lagen, har av Kungl. Maj:t meddelats genom kungörelse den 30 december 1939 (nr 954). Kungörelsen äger tillämpning å ersättningsbelopp, överstigande 1,000 kronor, som kronan har att gälda för vissa slag av förnödenheter, vilka tagas i anspråk jämlikt fartygsuttagningslagen, häst- och fordonsanskaffningslagen eller rekvisitionslagen. De förnödenheter, som åsyftas, äro fartyg, båtar och andra farkoster med erforderlig utrustning och bemanning, hästar och hästfordon ävensom motorfordon och motorredskap med tillhörande släpvagnar och redskap. Ersättningsbelopp, som nu nämnts, skall insättas å särskilt konto i postgirorörelsen för den ersättningsberättigades räkning att inestå intill dess sex månader förflutit efter insättningen. Från insättning må dock, om den ersättningsberättigade det begär, undantagas högst 1,000 kronor. Å insatta medel skall gottgöras ränta enligt grunder, som bestämmas av riksbanken. För närvarande är räntesatsen fastställd till 2 $\frac{1}{2}$ procent, motsvarande vad de fyra största till Svenska bankföreningen anslutna affärsbankerna gottgöra för medel, inestående å depositionsräkning. Kungörelsen gäller liksom lagen till utgången av mars 1940.

I skrivelse den 15 februari 1940 hava *fullmäktige i riksbanken*, då förhållandena vore sådana, att berörda fullmaktslag samt den med stöd av den samma utfärdade kungörelsen borde erhålla fortsatt giltighet, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder i sådant syfte. Förlängningen av lagens giltighetstid syntes lämpligen böra begränsas till ett år.

I samband härmed hava fullmäktige framhållit önskvärdheten av att myndigheterna vid behov av dyrbara förnödenheter med lång livslängd, exempelvis större fartyg, söka uppnå en sådan överenskommelse med ägaren, att ersättningen för förnödenheterna må utgå i form av under begränsad tid erlagd hyra och att återköpskyldighet för ägaren föreskrives. För att säkerställa att dylik skyldighet iakttages bör enligt fullmäktiges mening övervägas, huruvida icke en spärrning av viss del av hyresbeloppet för längre tid än sex månader kunde åstadkommas.

Departements-
chefen.

Under rådande förhållanden föreligger alltjämt behov av sådant bemyndigande, som innefattas i ifrågavarande fullmaktslag, och jag tillstyrker därför, att lagen erhåller fortsatt giltighet. För egen del förordar jag, att giltighetstiden utsträcker till och med den 30 juni 1941.

Den av bankofullmäktige väckta frågan om ändrade former för ianspråktagande av vissa slag av förnödenheter synes få upptagas till övervägande i annat sammanhang. Jag är icke heller beredd att nu förorda någon förlängning av den tid, varunder ersättningsbeloppen må hållas spärrade.

Departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över upp- rättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar*, av den lydelse bilaga¹ vid detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemstäl- lan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

V. Schwartz.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 23 februari 1940.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden EKLUND,
LAWSKI,
VON STEYERN,
regeringsrådet HJÄRNE.

Enligt lagrådet denna dag tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 16 februari 1940, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Hjalmar Nordfelt.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 februari 1940.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, lagrådets den 23 februari 1940 avgivna utlåtande över det den 16 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till *lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar*, därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

H. Wihlborg.